

IMPULS.CZ

1. Ostravské stopy: Setkání s Marceuem bylo životním zážitkem, říká Polzerová

03.09.2023 impuls.cz - Martin Jiroušek

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadla; divadlem; divadlo; moravskoslezské; Národní; Ostrava; Ostravským; Státního; státním

Ostravské stopy: Setkání s Marceuem bylo životním zážitkem, říká Polzerová

V seriálu MF DNES a iDNES.cz Ostravské stopy vzpomíná známá pedagožka Eva Polzerová, a to zejména na soubor Ostravská pantomima, kam přišla v roce 1964. Pominout nemohla ani legendárního francouzského mima Marcela Marceua.

Eva Polzerová patří k velkým osobnostem kulturního života v Ostravě. (25. srpna 2023) / foto: Alexandr Satinský, MAFRA
V první polovině 60. let patřila kulturní scéna v Ostravě k velmi dynamickým. Zvláště, co se týká mladé generace na divadelní scéně. Znáмым příkladem je třeba skupina kolem herce a režiséra Jana Kačera působící v Divadle Petra Bezruče.

Vedle toho ale tady existovala také Ostravská pantomima, soubor, který v roce 1959 založili divadelní režisér a autor pohádek pro děti Jiří Tibitzl z Havířova a ostravský rodák, proslulý mim Jaroslav Čejka.

Součástí souboru posléze byla také Eva Polzerová, známá ostravská pedagožka, učitelka jevištního pohybu a pantomimy na Janáčkově konzervatoři v Ostravě.

Eva Polzerová

Významná pedagožka a pantomimická herečka se narodila v Ostravě v roce 1946. Maturitou absolvovala na jedenáctiletce v Porubě, posléze studovala na Střední knihovnické škole v Brně.

V roce 1964 se stala součástí souboru Ostravské pantomimy a podílela se na řadě úspěšných nonverbálních inscenací.

V letech 1972 až 1989 byla učitelkou tanečního a literárně-dramatického oboru a vedoucí dětského divadelního souboru Klobouček.

V 70. letech absolvovala dálkové studium taneční pedagogiky na HAMU Praha a v roce 1994 ukončila studium na katedře výchovné dramatiky DAMU Praha

Mezi roky 1990 až 2001 působila jako odborná asistentka na pedagogické fakultě Ostravské univerzity. Spolu s Hanou CISOVSKOU připravila program dramatické výchovy, který byl zařazen do výuky učitelů prvního stupně.

V letech 2001 až 2016 vyučovala na Janáčkově konzervatoři jevištní pohyb a pantomimu. V průběhu let 2012 až 2022 externě učila na Lidové konzervatoři v Ostravě – Přívoze.

"Historie Ostravské pantomimy pro mě začala v roce 1964, kdy jsem do souboru přišla. Vedoucím byl Jiří Tibitzl a stálými členy byli Pavel Němec a Jiří Halečka. Občas přišel někdo nový, chvíli pobyl a už nepřišel. Zkušebnu jsme měli v Domě kultury Vítkovic (dnes Dům kultury města Ostrava – pozn. red.), byla to zkušebna herců divadla Petra Bezruče. S nimi jsme se běžně potkávali, měli tam v té době stálou scénu," vzpomíná Eva Polzerová.

Pantomimou se začala zabývat v roce 1963. V sedmnácti letech se rozhodla zúčastnit konkurzu do zmíněného souboru a napoprvé uspěla. Dostala se tak třeba k tvorbě pořadu Šanson a mim s ostravskou zpěvačkou bulharského původu Sirmou Zidarou.

Náročná zkouška

Na repertoáru bylo také pásmo pro děti Pět pohádek pana principála. "Jednotlivé pohádky byly předěleny krátkými texty a písničkami. Co mi dodnes nevymizelo z paměti, byly revuálky a kostýmy, které nám navrhl výtvarník divadla Petra Bezruče Miroslav Melena. Oba pořady měly dobré ohlasy u diváků jak dospělých, tak i dětských," vypráví emeritní učitelka pantomimy.

"Scházeli jsme se třikrát týdně na zkouškách, které měly dvě až čtyři hodiny. Jejich průběh sestával z rozpohybování těla s využitím technik pantomimy a přípravy etud na vystoupení," popisuje.

Hrací pole komorního souboru se posléze rozšiřovalo a kromě Divadla Petra Bezruče přišla spolupráce s **Ostravským státním divadlem** (dnes **Národní divadlo moravskoslezské** – pozn. red.). Další podnětnou činností pro soubor bylo účinkování v Divadle Petra Bezruče v divadelních představeních.

"Nemohu zapomenout zejména na dvě inscenace z konce šedesátých let, a to August, August, August v režii Saši Lichého s kostýmy pana Meleny a Hop, signore! Tu pohostinně režíroval Miloš Horanský," připomíná Eva Polzerová inscenace, které měly premiéru v roce 1969.

Tělo, to je pro komunikaci úžasný nástroj, říká ostravská lektorka

"Pak jsme byli účastní i v inscenaci **Státního divadla Ostrava** Lásko, měj se hezky, kterou režíroval Aleš Koval. Ale účinkovali jsme i v různých estrádách, kde byli herci, zpěváci a konferenciéři. Mám pěkný zážitek, kdy jsme vystupovali s drobnými pantomimickými etudami v prostorách zámku v Hradci nad Moravicí v rámci oficiální prohlídky hradu," říká divadelní pamětnice a doplňuje: "Ráda vzpomínám na týdenní vystoupení po kraji s Ljubou Hermanovou a Rudolfem Pelarem, kterým jsme dělali drobné pantomimické etudy mezi písničkami a šansony, jež oba báječně prezentovali."

fotografie

Stejně jako další členové souboru měla Eva Polzerová radost i ze spolupráce s Jaroslavem Čejkou (1936 – 2022). "Účinkovali jsme i v chaplinovských filmových groteskách, které byly proloženy i našimi pantomimickými výstupy," připomněla. Jaroslav Čejka tam báječně zpodobnil Charlese Chaplina.

Populární mim Čejka vystupoval v Ostravě nejprve na Černé louce, kde soubor Ostravské pantomimy sídlil od roku 1959, než se přenesl právě do Domu kultury VŽKG. Čejka byl podle pamětníků tanečník s dobrou klasickou technikou a mimořádným hereckým a

charakterizačním darem. Z ostravských rolí proslul například jako Truffaldino ve Sluhovi dvou pánů, Ostrava 1959, nebo jako představitel titulní role v inscenaci Petruška 1961. Už v roce 1954 vystoupil jako Rudovous v Labutím jezeře uvedeném v Opavě. Výjezdy na festivaly do Polska a Maďarska

Ostravu ve své době – takzvaných "zlatých šedesátkách" – navštívil dvakrát také legendární francouzský mim Marcel Marceau. "Emočně silnou vzpomínku mám na Marcela Marceau, který přijel do Ostravy a my jsme ho vítali v kostýmech commedie dell'arte. Za soubor jsem ho vítala třemi francouzskými větami a předala mu malé fotoalbum našeho souboru. Setkání s francouzskou legendou se k naší radosti protáhlo na hodinu," přiznává Eva Polzerová, že osobní setkání se zakladatelem moderní pantomimy patří k nezapomenutelným zážitkům i k životní inspiraci.

A další úspěchy následovaly na domácí i zahraniční scéně. "Nastalo období, kdy se Jiří Tibitzl chystal vystupovat v Itálii, Pavel Němec se oženil a chuť něco dále dělat jsme měli tedy jen já a Jiří Halečka. Společně jsme vytvořili desetiminutovou etudu s názvem Hry nevinné a vinné. Jeli jsme s ní na Litvínovský festival pantomimy, který jsme vyhráli. Díky tomu jsme pak jeli vystupovat na týden do Polska, kde s námi účinkovali vítězové amatérských přehlídek z celé republiky," líčí Eva Polzerová.

"Jistým završením mého účinkování v Ostravské pantomimě bylo pozvání do Maďarska na mezinárodní festival pantomimy. Sjely se tam soubory z Moskvy, Leningradu, Polska, Maďarska, Japonska, Francie a Anglie. S Jirkou Halečkou máme hezké vzpomínky z celého festivalu i z našeho úspěšného čtyřicetiminutového vystoupení," vzpomíná Eva Polzerová.

Poté se ostravská patriotka už plně soustředila na pedagogickou práci, kterou ukončila až v 75 letech.

[« zpět na začátek](#)